

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **NOVIS Insurance Company, NOVIS Versicherungsgesellschaft, NOVIS Compagnia di Assicurazioni, NOVIS Poistovňa a.s.,**

IČ: 47 251 301

sídlem Námestie Ľudovíta Štúra 2, Bratislava, Slovenská republika

zastoupená advokátem Mgr. Hynkem Růžičkou, LL.M.

sídlem Nové sady 996/25, Brno

proti

žalované: **Česká národní banka**

sídlem Na příkopě 864/28, Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí bankovní rady České národní banky ze dne 21. ledna 2021, č. j.: 2021/007794/CNB/110/01

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bankovní rada žalované zamítla její rozklad a potvrdila prvostupňové správní rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2020, čj. 2020/114376/570. Ve správním byla žalobkyně uznána vinnou za skutek, že (i) v období od 21. 3. 2019 do 30. 9. 2019 nezajistila, aby informace ve sdělení klíčových informací byly přesné, pravdivé, jasné, v souladu s veškerými závaznými

smluvními dokumenty, a nebyly zavádějící a dále aby sdělení klíčových informací obsahovala všechny informace v kvalitě a rozsahu požadovaném přímo použitelnými předpisy Evropské unie, když pro produkty s investiční složkou Wealth Insuring GTC-30190316 a OK Universum GTC-30190317, kdy sdělení klíčových informací mělo vady, konkrétně uvedené ve výroku prvostupňového rozhodnutí a brožura pojistných fondů neobsahovala veškeré náklady, dále že (ii) v období od 1. 12. 2018 do 30. 9. 2019 nezavedla, neudržovala a neuplatňovala pravidla kontroly činnosti pro ni činných samostatných zprostředkovatelů, když s ohledem na komplexnost nabízených pojistných produktů s investiční složkou nezavedla ve vztahu k těmto samostatným zprostředkovatelům dostatečné kontrolní mechanismy pro zamezení možného nezákonného jednání samostatných zprostředkovatelů, neboť během spolupráce se samostatnými zprostředkovateli neprováděla průběžnou kontrolu nových pojistných smluv komplexně, nezajistila, aby její kontrolní mechanismus v případě identifikace zvýšení stornovosti pojistných smluv obsahoval na zprostředkovateli nezávislá opatření umožňující ověření zda doporučený pojistný produkt s investiční složkou odpovídal požadavkům, cílům a potřebám zákazníků, nezpracovala do svých vnitřních předpisů a nezavedla nápravná opatření vůči zákazníkům v případě, že při zprostředkování pojistných smluv ze strany externích distributorů došlo v konkrétních případech k porušení právních předpisů, a že (iii) v období od 1. 12. 2018 do 30. 9. 2019 při zprostředkovávání rezervotvorného pojištění nabízela zákazníkovi možnost uzavřít pojistnou smlouvu, aniž by byla splněna povinnost před sjednáním rezervotvorného pojištění poskytnout zákazníkovi radu týkající se vhodnosti těchto právních jednání na základě analýzy požadavků, cílů a potřeb získaných od zákazníka a na základě rizikové tolerance zákazníka a jeho schopnosti nést ztráty (konkrétnější vymezení skutku je obsahem výroku prvostupňového správního rozhodnutí). Tím porušila ad i) povinnost podle čl. 6 odst. 1 a čl. 8 odst. 3 písm. c) bod ii), iii), a iv), a písm. f) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1286/2014 ze dne 26. listopadu 2014 o sděleních klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou (dále také jen „nařízení PRIIPs“), dále provedené v čl. 2 odst. 3 a 4, čl. 10 písm. b), čl. 11 písm. a) a b), čl. 13 odst. 1 písm. a) a b) a čl. 14 odst. 1 písm. b) a d) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 2017/653 ze dne 8. března 2017 (dále také jen „RTS“), ad ii) povinnost podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) zákona č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (dále jen „ZDPZ“), a ad iii) povinnost týkající se poskytnutí rady podle ust. § 78 odst. 1 ve spojení s § 78 odst. 2 písm. a) bod 1 až 6 ZDPZ. Tím se dopustila přestupku ad i) podle ust. § 179 odst. 1 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „ZKPT“), ad ii) podle ust. § 110 odst. 1 písm. c) ZDPZ, a ad iii) podle ust. § 114 odst. 1 písm. l) ZDPZ. Za to jí byla uložena pokuta ve výši 1 000 000 Kč, a stanovena povinnost k úhradě nákladů řízení v paušální částce podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „správní řád“).

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí v celém rozsahu, a domáhala se jeho zrušení, včetně zrušení prvostupňového správního rozhodnutí, eventuálně upuštění od uložení pokuty nebo její snížení podle úvahy soudu. V žalobě uplatnila tyto žalobní body, jimiž je soud při přezkumu rozhodnutí vázán.

[3] V další části popisuje průběh správního řízení. Tato část nemá kvalitu žalobního bodu, proto ji soud nebude do konstatační části odůvodnění přepisovat pro

nadbytečnost. Soud přepisuje obsah žalobních bodů, tak jak je formulovala žalobkyně, včetně zkratk, které žalobkyně nedefinovala.

[4] Žalobkyně namítá, že pojišťovnu je nutné nejprve vyzvat k nápravě nedostatků, a pokud nejsou odstraněny, konzultovat s dohledovým orgánem domovského státu. Ze spisu není patrné, že by tento postup byl dodržen, k některým skutkům ani nebyla vyzvána k nápravě, u ostatních nebyl konzultován dohledový orgán domovského státu. Žalobkyně tím, že jí nebyla dána možnost věc řešit před Národní bankou Slovenska, což je porušení čl. 155 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/138/ES ze dne 25. listopadu 2009 o přístupu k pojišťovací a zajišťovací činnosti a jejím výkonu (dále také jen „*Solventnost II*“), čímž zároveň byla poškozena na právu usazování podle čl. 49 Smlouvy o fungování Evropské unie. Uvádí, že rozhodnutí mohou být nicotná, tuto argumentaci však nepromítla do návrhu výroku rozsudku. V další části žaloby uvádí, že žalovaná nedodržela ust. § 110 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovníctví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pojišťovníctví*“), cituje toto ustanovení a opakuje, že nebylo dodrženo, uvádí svůj názor, jak měla žalovaná postupovat. Nesouhlasí s právním závěrem, že zákon o pojišťovníctví nelze aplikovat, neboť ZPKT i ZDPZ obsahují vlastní autonomní postup dohledu nad zahraničními osobami, přičemž právě zákon o pojištění se uplatní při výkonu dohledu nad pojišťovnami z jiného členského státu. Žalobkyně namítá, že je nutné použít argumentačně *lex specialis* ve vztahu k povaze žalobkyně, nikoliv k hmotněprávnímu porušení, neboť by docházelo k jinému zacházení se zahraničními subjekty než s pojišťovnou. Namítá, že v ust. § 94 ZDPZ není vymezen zahraniční pojišťovací zprostředkovatel, cituje ust. § 96 odst. 2 a 3 tohoto zákona, z čehož dochází k závěru, že postup dohledu nad zprostředkovateli podle ZDPZ je v podstatě totožný, jako jej upravuje zákon o pojišťovníctví ve vztahu k pojišťovnám. Pokud pojišťovna porušuje ustanovení ZDPZ nebo ZPKT, nesouhlasí se závěrem žalované, že ta se nemusí řídit ust. § 110 zákona o pojišťovníctví, znovu opakuje, že by to znamenalo nerovnost ve výkonu dohledu nad zahraničními subjekty povinnými k těm samým povinnostem jako pojišťovna z jiného členského státu, u zprostředkovatele by žalovaná byla nucena postupovat podle ust. § 96 ZDPZ, kdežto u pojišťovny by mohla hned přistoupit k sankci. Dále poukazuje na ust. § 1 odst. 2 písm. a) a § 3 odst. 1 písm. f) zákona o pojišťovníctví. Z takto vymezené pojišťovací činnosti je podle názoru žalobkyně zřejmé, že do ní patří i poskytování různých předmluvních informací vůči svým zákazníkům nebo obecně výkon jakýchkoliv procesů souvisejících se správou pojistných smluv, včetně činností směřujících k předcházení vzniku škod a zmírňování jejich následků, pod což spadá i kontrolní činnost podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ.

[5] Žalobkyně v tomto žalobním bodě nesouhlasí se závěrem uvedeným bodu 37 prvostupňového správního rozhodnutí o pozdější právní úpravě, a odkazuje na předchozí argumentaci týkající se speciality úpravy v zákoně o pojišťovníctví, argumentaci znovu opakuje. Namítá dále účel úpravy v jejím výkladu, kdy jej spatřuje v zabránění omezování volného pobytu pojištěn na evropském trhu, a znovu opakuje, že rozhodnutí by mohlo být považováno za nicotné.

[6] V druhém žalobním bodě nesouhlasí s posouzením poskytování informací o mechanismu výplaty pojistného plnění a povinné době pro hrazení pojistného, neboť způsob, jaký žalobkyně zvolila, nemohl poškodit zákazníky pro nedostatek informací. Při

hodnocení toho, zda bylo nějaké ustanovení PRIIPs porušeno, je nutné vycházet z toho, jak je pravděpodobné, že informace mohla zákazníka poškodit, což věta „Wealth Insuring/OK Universum zahrnuje pojistné krytí v případě smrti pro alespoň jednu z pojištěných osob a pojistné krytí pro případ dožití pro pojistníka“ nemohla, neboť výše plnění je v případě dožití stejná hodnotě pojistného účtu stejně, jako hodnota odkupného. Poplatek za odkupné se uplatňuje pouze během prvních 10 let trvání smlouvy, kdy nemůže nastat konec smlouvy z důvodu dožití, tedy ukončení smlouvy po 10 letech není spojené s povinností úhrady poplatku za odkupné. Z toho plyne, že obě částky jsou shodné.

[7] Dále žalobkyně uvádí, že věta v generickém KID (sdělení klíčových informací) „Povinnost platit pravidelné pojistné je do věku 70 let pojistníka, ale zároveň minimálně 10 let a maximálně 35 let“ už vůbec není pro klienta zvažujícího uzavřít pojistnou smlouvu s jednorázovým pojistným natolik ohrožující a matoucí, aby byla způsobila ke škodě. Obě tyto výtky tak považuje za naprosto formální.

[8] Nesouhlasí dále s hodnocením informací o částečném odkupu (odstavce 68 – 79 prvostupňového rozhodnutí), konkrétně nepřesností informace v generickém KID „Pojistník má právo kdykoliv obdržet alespoň část hodnoty pojistného účtu pojistné smlouvy zařazené do NOVIS Garantované Rostoucího Pojistného Fondu“, kdy ta nemá dopad na zákazníka. Pokud by zájemce o pojištění interpretoval obsah této informace, jak činí žalovaná, mohlo by to způsobit nesprávné pochopení v tom smyslu, že produkt umožňuje částečný odkup jenom z podílových jednotek alokovaných v Garantované rostoucím pojistném fondu, což má za důsledek, že kdyby zájemce chtěl investovat prostřednictvím jiných fondů a zároveň by požadoval částečný odkup, pojištění by neuzavřel, na druhou stranu pokud by smlouvu uzavřel, bez ohledu na zvolený fond, zjistil by, že možnosti částečného odkupu jsou širší, a proto v jeho prospěch. Ve vztahu k výtce, že pokud zákazník uplatňoval v souvislosti s daným pojištěním daňové odpočty ve smyslu zákona č. 582/1992 Sb., o daních z příjmů, neměl bez dalšího vůbec právo na částečný odkup, není adekvátní, neboť pojistník má vždy právo požádat o částečný odkup bez ohledu na to, jestli využívá daňový odpočet, nebo ne, s jediným rozdílem, že za určitých okolností zákon spojuje s částečným odkupem určité následky v daňové oblasti, ale ve smyslu PRIIPs není žalobkyně povinna informovat o daňových povinnostech. To by musela informovat i o daňových povinnostech při vyplácení odkupného či pojistného plnění. Poukazuje na čl. 8 odst. 3 písm. d) PRIIPs a formulace ke scénářům výkonnosti podle přílohy V RTS prvek F, prvek K.

[9] Ohledně podkladových aktiv (bod 80 – 104 prvostupňového rozhodnutí) žalobkyně namítá, že pozastavení distribuce předmětných podkladových fondů v kritickém období od 21. 3. 2019 do 30. 9. 2019, je zásadní k posouzení, jestli porušovala příslušné předpisy, neboť v daném období nebyly tyto fondy nabízené, předmětné informační dokumenty klienti nedostávali a dokumenty neplnili svou funkci, proto to nemohlo zákazníka zmást.

[10] Při hodnocení definice zahrnutých pojistných plnění namítá, že žalovaná je formalistická, když tvrdí, že ze všech KID, které klient dostane, tyto informace dostane, konkrétně se jedná o větu „*Životní pojištění spojené s investicemi do interních fondů*“, z čehož plyne, že jde o produkt rezervotvorný; část o cílech produktu v generickém KID obsahuje

informaci „*Wealth Insuring je životní pojištění spojené s investicemi do interních fondů (NOVIS Pojistných Fondů), jehož cílem je poskytnout pojistné plnění pojistníkovi nebo jiných pojištěným osobám, potenciálně umožňující zhodnocení kapitálu prostřednictvím investičních možností*“, z čehož plyne, že produkt je poskytnut proto, aby se pojistníkovi či pojištěným poskytlo lnění obsahující zhodnocený kapitál; tabulka Scénáře výkonnosti zase obsahovala informaci: „*Tato tabulka uvádí finanční prostředky, které byste mohl získat zpět za příštích 20 let podle různých scénářů za předpokladu, že investujete 25.000,- Kč ročně. Uvedené scénáře ilustrují, jak by Vaše investice mohla fungovat. Můžete je porovnat se scénáři jiných produktů. Prezentované scénáře jsou odhadem budoucí výkonnosti založených na důkazech z minulosti o tom, jak variuje hodnota této investice, a nejsou přesným ukazatelem. Co získáte, se bude lišit v závislosti na tom, jak je trh výkonný a jak dlouho si investici/produkt ponecháte. Stresový scénář ukazuje, co byste mohl získat zpět při mimořádných okolnostech na trhu, a nebere v potaz situaci, kdy Vám nejsme schopni zaplatit.*“ z této informace nelze dovodit nic jiného, než že při uplynutí určité doby bude klientovi vyplaceno pojistné plnění. Klientovi byly poskytnuty také VPP, z nichž plyne, že bude vyplaceno pojistné plnění při dožití. Namítá nedostatek materiálního znaku odpovědnosti za přestupek.

[11] K zamýšlenému retailovému investorovi a cílovému trhu uvádí, že pozastavení distribuce některých fondů NOVIS Family Office Pojistného Fondu, NOVIS Digital Assets Pojistného Fondu a NOVIS Hypotečního Pojistného Fondu v období od 21. 3. 2019 do 30. 9. 2019 považuje za zásadní skutečnost, na základě které ji nelze vinit z porušení čl. 8 odst. 3 písm. c) bod iii) PRIIPs ve spojení s čl. 11 písm. b) a čl. 2 odst. 3 a čl. 14 odst. 1 písm. b) RTS a čl. 6 odst. 1 PRIIPs, neboť tyto fondy v tomto období nedistribuovala.

[12] K prezentaci nákladů namítá, že používá jednotný sazebník srážek, které v pojistných produktech uplatňuje, výše nákladů na úrovni produktů byla pro všechny nabízené fondy stejná a drobné rozdíly v nákladovosti vznikaly pouze v důsledku mírných odlišností na úrovni nákladovosti podkladových aktiv. Uvádí informace uváděné v generickém KID:

Investice		Pokud provedete odprodej po 1 roce	Pokud provedete odprodej po 10 letech	Pokud provedete odprodej po 20 letech
Pravidelně placené pojistné 25.000 Kč ročně		Pravidelně placené pojistné	Pravidelně placené pojistné	Pravidelně placené pojistné
Náklady celkem		12.728 Kč	80.157 Kč – 83.857 Kč	141.198 Kč – 183.198 Kč
Dopad na výnos (RIY) ročně		97.84% - 104.13%	6.75% - 8.31%	3.48% - 3.93%
Tato tabulka ukazuje dopad na výnos ročně				
		Pravidelně placené pojistné		
Jednorázové náklady	Náklady na vstup	0.00%	Dopad nákladů, které platíte při vstupu do investování. Dopad nákladů již zahrnutý v ceně. To zahrnuje náklady na distribuci Vašeho produktu.	
	Náklady na výstup	0.00%	Dopad nákladů na ukončení Vaší investice, když dosáhla splatnosti.	
Průběžné náklady	Transakční náklady portfolia	0.00%	Dopad nákladů našich nákupů a prodejů podkladových investic na produkt.	
	Jiné průběžné náklady	3.48% - 3.93%	Dopad nákladů, které každý rok vynakládáme na správu Vašich investic, a nákladů představených v oddílu "O jaký produkt se jedná".	
Vedlejší náklady	Výkonnostní poplatky	0.00%	Dopad výkonnostního poplatku. Inkasujeme je z Vaší investice, pokud produkt překonal svůj srovnávací ukazovatel %.	
	Odměny za zhodnocení kapitálu	0.00%	Dopad odměn za zhodnocení kapitálu.	

[13] Uvádí, že rozdíly v nákladovosti jednotlivých fondů byly minimální, a zájemce tak obdržel potřebné informace o nákladech produktu, opět namítá nedostatek materiální stránky pro naplnění delikttní odpovědnosti.

[14] Souhrnně k tomuto žalobnímu bodu uvádí, že i když měla ve svých předsmluvních informacích KID nějaké formulační nedostatky, ty nemohly způsobit reálné poškození klienta ani jej ohrozit.

[15] V dalším žalobním bodě nesouhlasí s hodnocením kontroly distribuční sítě. Opakuje, že nebyla upozorněna na to, že žalovaná považuje její vnitřní kontrolní systém ve vztahu k plnění ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ za nedostatečný, a nevyzvala ji k nápravě. Dále uvádí, že IDD (směrnice Insurance Distribution Directive) ani Solventnost II neupravuje povinnost členským státům zavést tak rozsáhlá pravidla kontroly distribuce, jak je požaduje žalovaná, a je třeba, aby místní dohledové orgány zohlednily mezinárodní povahu dohlížených subjektů, opakuje, že jinak je ohrožena svoboda pohybu subjektu v rámci EU. Namítá, že výtky neměly oporu v ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ. K jednotlivým výtkám uvádí následující.

[16] S ohledem na produkt, jehož podstatná a nejrizikovější část byla investiční složka, má za to, že její kontrolní mechanismus byl nastavený s ohledem na tuto nejrizikovější část, tedy úměrný povaze činnosti. Kontrola měla za cíl zjistit, zda u některých zprostředkovatelů náhodnou nedochází k distribuci zákazníkům, pro něž není produkt vhodný, a kteří si to uvědomí až po sjednání smlouvy a proto ji ukončují. Výtky žalované ohledně toho, že ve vnitřním předpisu chybí provazba mezi zjištěnou stornovostí a přijímanými opatřeními, což má žalobkyně za formální a nezohledňující skutečnost, že je mezinárodní pojišťovnou a tak je pro ni nemožné, přesně do svých vnitřních předpisů stanovovat konkrétní hladiny rizikové stornovosti a přesná opatření, která má přijmout. Uvádí, že podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ jí nestanoví povinnost mít ve svém vnitřním předpisu napsaný výčet opatření, která přijmout při zvýšené stornovosti. Ohledně zapracování do vnitřních předpisů opatření vůči zákazníkovi, pokud došlo při distribuci pojistných produktů k porušení právních předpisů, tento požadavek má za nesplnitelný. Jedná se o odpovědnost jednotlivých zaměstnanců a nelze dopředu stanovit, v jakých případech je nutné dělat jaké kroky vůči zákazníkovi. Takové opatření může způsobit zneefektivnění vnitřního řídicího a kontrolního systému, který nebude schopen reagovat na různé nuance. Ve vztahu k Úřednímu sdělení České národní banky ze dne 21. ledna 2014 namítá, že jde o pomůcku pro pojišťovny, ale nikoliv pramen práva, kdy je nutné vycházet ze shora odkazovaného právního předpisu. Znovu opakuje, že zpochybňuje právo žalované ji sankcionovat s ohledem na její statut jako zahraniční pojišťovny.

[17] V dalším žalobním bodě týkajícím se nedodržování pravidel jednání při distribuci pojistných produktů namítá, že v případě vhodnosti umístění políčka pro odmítnutí poskytnutí potřebných informací při distribuci pojištění podle ust. § 78 ZDPZ tento krok neslouží k tomu, aby jeho prostřednictvím plnili zprostředkovatelé pojištěné své povinnosti podle místních pravidel jednání. Žalobkyně jím kontroluje během procesu zpracování smluvní dokumentace, jestli byl produkt poskytnut klientovi, s jehož potřebami a charakteristikou je produkt slučitelný s ohledem na sofistikovanost produktu a jestli si zprostředkovatel splnil svou povinnost vyplývající z nařízení IBIPs. Proto neposkytovala prohlášení o vhodnosti, aby si jím plnil zprostředkovatel své povinnosti, což není ani možné, neboť formulář neobsahoval všechny položky ve smyslu ust. § 79 ZDPZ (neumožňuje zachytit porovnání různých nabízených produktů, neumožňuje

zjištění ostatních jiných potřeb). Samotné prohlášení podle jejího názoru není možné kvalifikovat jako delikt podle ust. § 114 odst. 1 písm. l) ZDPZ, neboť by bylo nutné zkoumat, jestli u distribuce produktu byla nebo nebyla poskytnuta rada, potažmo vyplněn a klientovi poskytnut záznam z jednání. Dále uvádí, že fondy, které považovala žalovaná za nevhodné a do kterých podle VPP umožňovala žalobkyně alokaci finančních prostředků zákazníků, přestala během správního řízení nabízet, proto nemohl nastat následek, že se zákazníkovi alokovaly prostředky do fondu, který byl pro něj nevhodný. Pokud si zákazník zvolil rovnoměrnou alokaci, prostředky se měly alokovat i do některého z ostatních nabízených fondů, které pro něj nebyly vhodné, žalobkyně při zpracování návrhu pojistné smlouvy žádala zákazníka o změnu alokace, aby odpovídala jeho rizikovému profilu.

[18] Žalobkyně v tomto žalobním bodě dále má za to, že skutečnost, že formulář obsahoval možnost paušálního odmítnutí poskytování informací, nemohl porušit ustanovení ZDPZ, když žalovaná zastává názor, že je obecně zakázáno uzavřít pojištění, aniž by zákazníkovi byla poskytnutá rada podle ust. § 78 ZDPZ, i když její poskytnutí zákazník objektivně znemožní. Tento požadavek považuje za rozporný s cíli IDD a IBIPs (Insurance-Based Investment Products), které neobsahují povinnost zákazníků tyto informace poskytnout. Namítá ve vztahu k evropské legislativě, že evropský zákonodárce neměl v úmyslu odepřít přístup k zákazníkům, kteří své informace nechtějí distributorům pojištění sdělit, odkazuje na čl. 30 odst. 2 IDD. Uvádí, že na tuto myšlenku navazuje ust. § 85 písm. g) ZDPZ, tato informace může být poskytnuta podle ust. § 92 odst. 1 ZDPZ pouze před uzavřením nebo podstatnou změnou pojištění. Nesouhlasí se závěrem uvedeným v odůvodnění napadeného rozhodnutí v bodu 54 o situaci v poskytování dobrovolné rady, neboť dikce ust. § 85 ZDPZ jasně stanoví, že se tato informace poskytuje při distribuci jakéhokoliv pojištění (ust. § 85 písm. f) ZDPZ stanoví povinnost u jakéhokoliv životního pojištění ohledně produktových skutečností). Pokud mají distributoři povinnost poskytovat radu, musí splnit povinnost podle ust. § 85 písm. f) a g) ZDPZ. Protože písm. g) se může v kontextu § 92 ZDPZ splnit pouze tehdy, sjedná-li se pojištění, je zjevné, že český zákonodárce jako evropský implicitně umožňuje sjednávat pojištění při neposkytnutí dostatečných informací zákazníkem. Z těchto důvodů považuje za možné sjednání pojištění i bez poskytnutí rady za předpokladu, že zákazník odmítne poskytnout potřebné informace. Na tom nic nemění argumentace důvodovými zprávami či dopadovou analýzou k ZDPZ. Dále namítá, že českou legislativu je třeba vykládat v kontextu IDD (dovolává se rozsudku Soudního dvora Evropské Unie ve věci *Marleasing* nebo *von Colson*), kdy je nutné vnitrostátní právo vykládat tak, aby se dosáhlo cílů stanovených ve směrnici. Dále namítá, že takový výklad je v rozporu se svobodou usazování se, když taková česká úprava je přísnější, než IDD. Ta v některých ustanoveních umožňuje odchýlit se (čl. 11 IDD, čl. 22 odst. 2 IDD nebo čl. 30 odst. 3 IDD). Článek 22 odst. 2 IDD na tyto situace nemíří (umožňuje členským státům přijmout opatření, na základě kterého je poradenství u některých druhů povinné, nikoliv povinné i přes nesoučinnost zákazníka). Aby přísnější opatření mohla Česká republika přijmout, musí je nahlásit na EIOPA, která by následně odchylku zveřejnila na svých stránkách, což se nestalo. Pokud by se členský stát odchyloval od směrnice, takové opatření je možné učinit pouze tehdy, pokud není diskriminační, je odůvodněné naléhavými důvody obecného zájmu, je způsobilé stanovený cíl docílit a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení cíle nevyhnutné. Podle žalobkyně je sporné, zda takové opatření je schopné zaručit

dostatečnou ochranu spotřebitelů a jestli nepřekračuje meze toho, co je nutné k dosažení cíle. Dále namítá, že žalovaná svůj právní názor, že pojištění nelze vůbec sjednat, pokud zákazník odmítne paušálně poskytnout o sobě dostatečné informace, až dne 27. 9. 2019 na svých webových stránkách, a tedy 3 dny před ukončením trvající deliktu.

[19] V posledním žalobním bodě žalobkyně navrhuje soudu moderaci sankce. Znovu poukazuje na ust. § 110 zákona o pojišťovnictví, navrhuje, aby soud od sankce upustil. Dále uvádí, že úvaha o výši pokuty je nepřezkoumatelná a k tomu uvádí obecnou soudní judikaturu týkající se řádného odůvodnění uložené pokuty, poukazuje na ust. § 37 zákona o přestupcích, že se jedná o demonstrativní výčet. Namítá, že v odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí je rozpor v bodě 213, kdy není zřejmé, zda trest má plnit funkci preventivní, nebo represivní, a obecně uvádí, že se nelze ztotožnit s bodem 61 napadeného správního rozhodnutí, bez další konkrétní argumentace. Za nedostatečné považuje odůvodnění v bodě 211 prvostupňového rozhodnutí o možném projednání věci, a to z důvodu, že není odůvodněn druh trestu a kritéria, která brala žalovaná v potaz. K povaze a závažnosti přestupku namítá, že v prvostupňovém správním rozhodnutí v bodech 206 – 210 tyto okolnosti byly hodnoceny nesprávně, neboť význam chráněného zájmu je popsán pouze obecně objekt, který není zohledněn v kontextu věci, za nedostatečné považuje zdůvodnění významu a rozsahu následku v přestupku v prvostupňovém rozhodnutí, neboť 181 z uzavřených smluv mohlo být v pořádku. Z pohledu širšího evropského zákonodárství musí zohledňovat i velké ekonomicky silné subjekty, což neodpovídá podmínkám České republiky. Namítá nedostatek zdůvodnění doby a účinku jednání, vždy s odkazem na prvostupňové správní rozhodnutí. Při posouzení majetkových poměrů měla podle jejího názoru žalovaná vycházet pouze z hodnocení české pobočky.

[20] Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasila a navrhovala její zamítnutí, přičemž v podrobnostech odkázala odůvodnění správních rozhodnutí a průběh správního řízení. Právní úpravy dohledu v ZKPT a ZDPZ jsou autonomní právní úpravy, nezávislé na výkonu dohledu podle zákona o pojišťovnictví. Nařízení PRIIPs obsahuje v čl. 22 – 29 vlastní právní úpravu ukládání sankcí, tato pravomoc není nijak limitována, to nevylučuje současnou aplikaci tohoto nařízení a směrnice Solventnost II. Pokud by porušování nařízení PRIIPs v okamžiku zahájení řízení již netrvalo, postrádal by případný postup podle ust. § 110 zákona o pojišťovnictví smysl. Dále uvedla, že zájemci o pojištění nedostali od žalobkyně zákonem vyžadované informace, což je bez dalšího přestupkem, námitku ohledně informace o povinné době pro hrazení pojistného žalovaná akceptovala již v řízení v prvním stupni, žalobkyně ji stále opakuje i v soudním řízení. K nedostatkům kontroly v distribuční síti uvedla, že výtky byla v souladu s ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ, pokud by žalovaná tolerovala nižší kvalitu kontroly u zahraničních subjektů než u českých, došlo by k diskriminaci, tyto kontroly jsou na českém trhu zavedenou praxí. Pojistné produkty žalobkyně vyhodnotila jako vysoce rizikové a složité, nevhodné pro běžného retailového zákazníka (široké vymezení přípustných aktiv a absence jakýchkoliv investičních limitů, čímž byla potlačena zásada diverzifikace rizika), z důvodu zavedení na českém trhu nestandardního institutu „bonusu za přežití“, a nestandardního způsobu přepočtu počtu podílových jednotek, jehož mechanismus nebyl zákazníkům prezentován.

[21] K novým argumentům, které nebyly ve správním řízení uplatněny, žalovaná uvedla, že některé z fondů nebyly vhodné pro retailového investora, vysoce riziková byla i část pojistná, zejména institut „ bonusu za přežití“, způsob výpočtu pojistného plnění pro případ smrti při sjednání bonusu za přežití, varianta uzavření smlouvy životního pojištění na dobu neurčitou a netransparentní úprava způsobu přepočtu podílových jednotek, nastavení kontrolního mechanismu tak nemohlo být dostatečné ve smyslu ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ, tyto povinnosti se týkají jak zprostředkovatelů, tak žalobkyně. Z důvodu vysoké složitosti nabízených produktů nemuselo být zájemcům o pojištění zřejmé, že produkt neodpovídá jejich požadavkům, cílům a potřebám, a to ani po uzavření smlouvy. Ohledně způsobu zohlednění vyšší stornovosti smluv nebyl zřejmý postup žalobkyně v případě zjištění vyšší stornovosti, tj. zda by žalobkyně doplnila svůj vnitřní systém o další navazující opatření a jaká, a nebyl vůbec nastaven systém kontaktování pojistníků a systém zjednání nápravy v případě zjištění konkrétních nedostatků, a to ani v obecných postupech. Souhlasí s tím, že úřední sdělení žalované není pramenem práva, v dané věci však došlo k porušení nikoliv tohoto sdělení, ale ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ.

[22] Dále žalovaná k nedodržování pravidel jednání při distribuci pojistných produktů s investiční složkou poukázala na to, že vytýkaný nedostatek se týkal formuláře, který byl vytvořen žalobkyní (nikoliv externími distributory pojištění) k zachycení informací o zákazníkovi za účelem provedení testu vhodnosti, ten také žalobkyně zaslala žalované. Pokud formulář ve své distribuční síti žalobkyně používala, nese odpovědnost za jeho obsah. Paušální odmítnutí poskytnutí informací neumožňuje provedení kontroly a vnáší pochybnosti o samotném jednání se zákazníkem. Dále uvedla, že poskytnutí rady je povinností jak pojišťovny, tak zprostředkovatele, proto pokud žalobkyně tolerovala paušální odepření informací pro poskytnutí rady, dopustila se přestupku.

[23] K uložené pokutě žalovaná uvedla, že žalobkyně opakuje své argumenty z rozkladu, které byly posouzeny, uložená sankce má současně preventivní funkci a represivní účel, společenská nebezpečnost sdělení nepřesné informace o částečném odkupu byla dána již okamžikem jejího poskytnutí, úvahu o formálních pochybeních žalobkyně odmítá jako nepřipustné bagatelizování deliktního jednání.

[24] K vyjádření žalované podala žalobkyně repliku, v níž setrvala na své argumentaci, navrhla podat předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie a zopakovala argumentaci k moderaci.

[25] V odůvodnění napadeného rozhodnutí je ve vztahu k žalobním bodům mj. uvedeno, že pokud zájemci o pojištění neobdrželi od žalobkyně pravdivé informace o pojistném produktu v nezbytném rozsahu, které by jim umožnily pochopit podstatu nabízeného produktu včetně souvisejících rizik a učinit kvalifikované rozhodnutí, jednalo se o porušení povinnosti. Jednalo se o základní parametry pojistného produktu (pojistné plnění), což zvyšuje dopady nedostatků, podle ust. § 179 odst. 1 ZKPT jde o přestupek ohrožovací. U pojistných smluv na dobu neurčitou je uvedeno, že tento produkt nezahrnoval pojistné krytí pro případ dožití, neboť jediným způsobem, jak získat hodnotu pojistného účtu, mohlo být pouze předčasné ukončení pojistné smlouvy výpovědí pojistníka, nejednalo se tak o výplatu pojistného plnění, ale o odkupné, tato skutečnost je

klíčová u pojistníků, kteří uplatňují daňové odpočty. Dalším negativním následkem je zatížení vypláceného odstupného o výstupní poplatek, o čemž klient nebyl informován.

[26] V odůvodnění je dále uvedeno, že informace uvedená v generickém KID týkající se částečného odkupu je v rozporu s čl. 6 odst. 1 nařízení PRIIPs, čímž je nepřesná, proto mohla mít vliv na rozhodnutí klientů. Ohledně daňových aspektů je uvedeno, že žalobkyni není vytýkáno, že o nich klienty neinformoval, ale že uváděl nepřesné, neúplné a zavádějící informace (možnost částečného odkupu podílových jednotek pouze NOVIS Garantované Rostoucího Pojistného Fondu i ust. čl. 13 odst. 1 Všeobecných pojistných podmínek NOVIS „Welth Insuring“ a „OK Universum“, kde v nich chybí jednoznační závazek žalobkyně takové žádosti vyhovět; a dále čl. 13 odst. 5, kdy je stanovena podmínka, kterou posuzovaná informace neobsahuje. Dále je uvedeno, že veškeré KID vážící se k dočasně pozastaveným fondům, byly stále uveřejněny na internetových stránkách žalobkyně, nedostatky se týkaly také KID fondů, jejichž distribuci žalobkyně nepozastavila (NOVIS ETF Akciového Pojistného Fondu, NOVIS Podnikatelského Pojistného Fondu). Žalobkyně dále měla podle čl. 8 odst. 3 písm. c) bodu iv) nařízení PRIIPs ve spojení s čl. 2 odst. 4 RTS povinnost uvést informaci o pojistných plněních výslovně v generickém KID, jednoznačně nikoliv odkazem. Informace o výplatě plnění z pojištění (způsob výpočtu výše plnění, podmínky výplaty plnění) patří k podstatným informacím zvažovaným při rozhodování o sjednání pojištění.

[27] Dále je v odůvodnění uvedeno, že nařízení PRIIPs a RTS jednoznačně požadují, aby v případě produktů s investiční složkou byla rovněž v individuálním KID uvedena informace o veškerých nákladech spojených s investicí, včetně nákladů účtovaných pojistníkům podle Sazebníku srážek za náklady spojené s pojistnou smlouvou, informace musí být uvedena i u každé z možností podkladových investic, tím spíše, že jde o obtížně pochopitelné produkty.

[28] Ohledně výše uložené pokuty se bankovní rada ztotožnila s úvahami správního orgánu prvního stupně, zohledněno bylo to, že žalobkyně nebyla trestána, na druhou stranu přistoupila k nápravě až po zahájení řízení, když předtím byla opakovaně vyzývána k odstranění nedostatků. Význam chráněného zájmu byl hodnocen, jedná se o ohrožovací delikty, je poukázáno na celkový počet uzavřených pojistných smluv. Majetkové poměry žalobkyně byly hodnoceny, podle čl. 24 odst. 2 písm. e) bodu i) nařízení PRIIPs byla pokuta uložena ve výši, která toto kritérium zohledňuje.

[29] V odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí je k výši uložené pokuty mj. uvedeno, že za 3 přestupky lze uložit pokutu až do výše 138 650 000 Kč, jedná se o souběh vícečinný nestejnorodý. K povaze a závažnosti je odkázáno na objekt, tedy zájem státu na tom, aby tvůrci pojistných produktů s investiční složkou a osoby, které poskytují poradenství o pojistných produktech, poskytovaly retailovým investorům informace nezbytné k tomu, aby tito retailoví investoři mohli učinit informované investiční rozhodnutí a porovnat různé pojistné produkty s investiční složkou, a současně aby tyto informace byly přesné, pravdivé a jasné a neuváděly investory v omyl. Žalobkyně se protiprávního jednání dopouštěla od 1. 12. 2018, resp. 21. 3. 2019, do 30. 9. 2019, tj. po dobu více než 6 měsíců, v tomto období bylo uzavřeno minimálně 181 pojistných smluv s celkovým objemem hrubého předepsaného pojistného minimálně 3 183 734 Kč. Jako

polehčující okolnost bylo hodnoceno, že žalobkyně nebyla ještě trestána a že po oznámení přistoupila k opatřením zahrnujícím úpravy ve složení některých pojistných fondů a vytvoření nových KID pro všechny nabízené fondy. O majetkových poměrech vyšla žalovaná z auditované konsolidované účetní závěry za rok končící 31. 12. 2019. Uložený trest představuje pouze 0,72% maximální výše pokuty.

[30] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[31] Při hodnocení podané žaloby soud nejprve obecněji uvádí, že se zhusta jedná o opsaný rozklad podaný ve správním řízení (ve slovenštině) přeložený do češtiny, o čemž svědčí jednak tytéž či obsahově obdobné formulace použité v textu, jednak několikrát provedený odkaz na odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí, aniž by žalobkyně argumentačně jakkoliv reagovala na právní názor uvedený v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí (srov. tyto odkazy na str. 10, 13, 14, 15, dvakrát na str. 16, 20, 21). Proto soud při posouzení důvodnosti podané žaloby při jejich hodnocení odkáže pouze na část odůvodnění napadeného správního rozhodnutí, neboť soud neposuzuje v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu jako další orgán státní moci prvostupňové správní rozhodnutí, ale nesouhlas žalobkyně s právním názorem uvedeným v rozhodnutí v posledním stupni.

[32] Dále soud upozorňuje, že je procesní povinností žalobkyně formulovat příslušný žalobní bod. Pokud žalobkyně v žalobě pouze odkazuje na některé podklady či své vnitřní materiály, aniž by výslovně konkrétně uvedla, jaké závěry z těchto podkladů plynou a v čem napadá správní rozhodnutí či řízení konkrétně, soud nemůže za žalobkyni domýšlet, co touto argumentací chtěla namítat a její žalobní body tak doplňovat. Kvalita žalobního bodu je tak většinou vždy dána vylíčením konkrétní argumentace opřené o skutková zjištění či jejich absenci, nikoliv o obecné konstatování zažité správní judikatury, o níž není sporu. Proto v hodnocení takových žalobních bodů soud reaguje pouze obecně na míru obecnosti, kterou žalobkyně v žalobě použila.

[33] K prvnímu žalobnímu bodu soud uvádí, že právní úprava v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu a v zákoně o distribuci pojištění a zajištění je komplexní, je vymezena předmětem podnikání žalobkyně (resp. právním jednáním, které činila), nikoliv jejím právním statutem, a zákon o pojišťovnictví tak nelze aplikovat v tom smyslu, jakým argumentuje žalobkyně, neboť žalobkyně nebyla potrestána za výkon pojišťovnictví, ale za výkon jiných jednání, byť stále je pojišťovnou. Jinými slovy řečeno, pravomoc žalované k potrestání se na žalobkyni vztahuje, stejně jako na kterýkoliv jiný subjekt, bez ohledu na to, jaký právní režim žalobkyně z hlediska svého fungování jako osoby má. Zákon o pojišťovnictví sice obecně upravuje provozování pojišťovací činnosti (ust. § 1 odst. 1 tohoto zákona), na výkon specializovaných služeb v tomto obecném segmentu je však nutné použít speciální právní úpravu, jíž je v tomto případě zákon o distribuci pojištění a zajištění, jak přímo vyplývá z obecného vymezení této činnosti rovněž ve svém ust. § 1, a dále pak v oprávnění ukládat sankce podle tohoto zákona v ust. § 107 a násl. tohoto

zákona. Tento předmět činnosti je tak speciálně vyčleněn z obecné úpravy pojišťovnictví ze zákona o pojišťovnictví. Proto obecná pravidla pro výkon dohledu podle zákona o pojišťovnictví nelze v daném případě aplikovat, neboť žalobkyně byla potrestána za činnosti, které jsou ve vztahu k obecnému pojišťovnictví ve speciálním poměru a upraveny jinou právní normou.

[34] Argumentace žalobkyně evropskou legislativou podle názoru soudu tento závěr nemůže zvrátit. Již z toho důvodu, že postup podle zákona o pojišťovnictví v daném případě nepřicházel v úvahu, nelze reagovat na žalobní body týkající se porušení práv žalobkyně vyplývajících z jí tvrzeného porušení tohoto postupu, a to z toho důvodu, že k tomu nebyl důvod (žalobkyně tak nebyla postižena na právu usazování se, ani na právu na přístup k pojišťovací a zajišťovací činnosti, neboť tato právní úprava je speciálně upravena shora uvedeným způsobem, a pokud podle této právní úpravy bylo postupováno, žalobkyně nemohla být na svém právu nijak poškozena, neboť takové právo neměla).

[35] Jak bylo shora uvedeno, povaha žalobkyně jako pojišťovny není podle názoru soudu důvodem, proč by v otázce výlučně upravené jinou právní normou (ZDPZ a ZKPT) mělo být postupováno podle zákona o pojišťovnictví, když jiným subjektům by bylo možné pokutu uložit. Soud, na rozdíl od žalobkyně, by měl takový postup za diskriminační, neboť vyčleňuje určité subjekty (pojišťovny) z dohledové pravomoci, a to jenom na základě jejich právního statutu.

[36] Pokud žalobkyně argumentuje ust. § 94 a 96 odst. 2 a 3 ZDPZ, a argumentuje podobností úpravy v této právní normě a zákoně o pojišťovnictví, pak soud takovou argumentaci nemůže akceptovat, neboť pouhá podobnost (žalobkyní v žalobě ani konkrétně nevyjádřená, její argumentace se v tomto směru omezuje na pouhé konstatování jejího názoru) právní úpravy ještě nemůže založit pravomoc k trestání, kterou naopak zakládá shora uvedená právní úprava ZDPZ.

[37] Shora uvedený právní názor se opírá i o evropskou úpravu, zejména směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 ze dne 20. 1. 2016 o distribuci pojištění (již žalobkyní zmiňovaná směrnice, dále citovaná také jen jako „*směrnice IDD nebo IDD*“), a to její čl. 31 odst. 1, který výslovně ukládá povinnost členským státům zajistit dohled a ukládání sankcí, přičemž pravomoc k ukládání sankcí tato směrnice nijak členským státům neomezuje (čl. 33 odst. 1 písm. e), odst. 2 písm. e), kdy je pojišťovna výslovně v této úpravě zmíněná. Tato úprava podle názoru soudu dává členskému státu možnost upravit pravomoc při ukládání sankcí upravit podle svého uvážení. Pokud český zákonodárce tuto úpravu, včetně oprávnění ukládat pokuty, vtělil do ZDPZ, učinil tak v souladu s touto směrnicí, a k žádnému porušení práva žalobkyně na projednání věci, ani k excesu z pravomoci správního orgánu, tak nedošlo. Tím nebyla splněna ani podmínka, aby soud prohlásil rozhodnutí za nicotné, jak žalobkyně v žalobě v textu uváděla (byť ne v návrhu výroku rozsudku).

[38] Druhý žalobní bod je rozsáhlejší, většinou však opakuje argumentaci použitou ve správním řízení, aniž ta by příliš reagovala na závěry, které jsou uvedeny v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Ačkoliv obecně takový žalobní bod není nepřipustný, žalobkyně podle svého uvážení může uplatňovat v soudním řízení jakoukoliv

argumentaci, kterou uzná za vhodnou, reakce soudu na takto vymezené žalobní body však musí odpovídat její obecnosti.

[39] Argumentace žalobkyně, že nemohla svým jednáním způsobit zákazníkům škodu, soud považuje za její názor, s nímž se neztotožňuje. Skutkové podstaty přestupků, za jejichž spáchání byla žalobkyně potrestána, jsou všechny koncipovány jako ohrožovací, a tedy samotná otázka výše škody není při jejich naplnění podstatnou skutečností, kterou by bylo nutné zjišťovat. Požadavek, aby ve sdělení klíčových informací, byly uvedeny skutečnosti, které mají podstatný vliv na rozhodnutí zákazníka pojištění uzavřít či nikoliv (např. záměna pojistného plnění za odkupné při dočasném ukončení smlouvy, dostatečná informace o tom, jaký daňový režim vyplacená částka bude mít, výslovné uvedení pojistných plnění apod.), soud nemá za formalitu či přepjatý formalismus, ale za pravdivé sdělení všech podstatných informací, které má mít zákazník před svým rozhodnutím k dispozici.

[40] Ke konkrétnější části tohoto žalobního bodu soud uvádí následující. Pokud žalobkyně namítá, že bylo nutné hodnotit, zda předmětná informace mohla zákazníka poškodit, pak podle názoru soudu přesně to hodnoceno bylo, soud tak odkazuje na odůvodnění obou správních rozhodnutí. Pokud uvádí, že je jedno, jak bude hodnota v případě prostředků z pojistné smlouvy právně kvalifikována (tedy zda jako pojistné plnění nebo odkupné), pak s tím soud nesouhlasí. Takový přístup k informační povinnosti považuje za nedostatečný a způsobilý zákazníka poškodit, neboť ten má právo na to, aby předem věděl, z jakého právního titulu mu bude plněno. Tuto argumentaci má soud až za neprávni. Ohledně druhé části tohoto žalobního bodu soud uvádí, že je zcela zjevné, že tato námitka byla akceptována, jedná se tak pouze o opsanou část jiného textu, použitou v průběhu správního řízení, která nemá žádnou spojitost s napadeným rozhodnutím.

[41] K informacím o částečném odkupu soud uvádí, že není povinností žalované, jak bylo shora uvedeno, zkoumat reálný dopad nepřesné informace na zákazníka. Žalobkyně sama v žalobě uvádí svou interpretaci, která nijak nereaguje na konkrétní zjištění, v čem byla nepřesnost spatřována (tedy jaký právní režim výplata prostředků představuje). Soud takovou nepřesnost rovněž považuje za podstatnou, jak uváděl již shora, neboť se jedná o dostatečné informování zákazníka o příslušném produktu. Pokud žalobkyně uvádí, že není její povinností informovat o daňovém režimu vyplácené částky, pak nic takového jí nebylo vytýkáno. Žalobkyně měla informovat o právním důvodu výplaty částky, z níž si pak subjekt, jemuž je částka vyplacena, sám učiní úsudek o jejím případném daňovém režimu. Pokud však v informaci chyběla podstatná informace, tedy právní důvod výplaty, jednalo se o pochybení. Případné daňové aspekty této vyplácené částky jsou zmíněny v rozhodnutí pouze pro dokreslení důležitosti uvádění takové informace.

[42] Ohledně námitky týkající se podkladových aktiv, žalobkyně ani v žalobě nijak nezpochybňuje závěr správních orgánů, že v předmětném období v podkladových aktivech uváděla nepřesné informace (uverejněním na svých webových stránkách), namítá však, že když s fondy neobchodovala, nemělo to vliv na její odpovědnost za příslušný delikt. S tím soud nesouhlasí – je to žalobkyně, kdo má odpovědnost za obsah svých webových stránek a na nich musí dodržovat povinnosti, které jí právní řád stanoví. Pokud

na těchto stránkách uveřejňuje informace, které zveřejňovat nemá, dopustí se deliktu, a to bez ohledu na to, zda s těmito produkty v daném období obchoduje či nikoliv. Tuto povinnost žalobkyně porušila, proto k naplnění skutkové podstaty došlo.

[43] V další části tohoto žalobního bodu namítá formalistický přístup k definici zahrnutých pojistných plnění a uvádí, že klient potřebou informací dostane. S tím nelze souhlasit. Žalobkyně neposkytovala informaci o výplatě z pojištění, a to způsob výpočtu výše plnění, podmínky výplaty plnění apod., což jsou podstatné informace, které charakterizují konkrétní produkt a jsou rozhodující pro klienta při výběru produktu. Jejich přímé a jasné neuvedení tak je porušením příslušné povinnosti. Věty, které žalobkyně uvádí v žalobě a jimiž argumentuje tak, že musely příslušnou informaci obsahovat, zcela zjevně příslušné informace neobsahují a žalobkyně výkladem jiných slov fabuluje, že muselo být zákazníkovi jasné, o jaký produkt se jedná. Takové informování soud považuje za nedostatečné, a tím, že tyto informace v příslušných podkladech chyběly, porušila žalobkyně svou právní povinnost a přestupku se dopustila.

[44] V další části tohoto bodu žalobkyně stručně uvádí (zamýšlený retailový investor a cílový trh), že s hodnocením správních orgánů nesouhlasí, neboť pozastavením distribuce některých fondů NOVIS Family Office Pojistného Fondu, NOVIS Digital Assets Pojistného Fondu a NOVIS Hypotečního Pojistného Fondu v období od 31. 3. 2019 do 30. 9. 2019 považuje za skutečnost, na základě které jí nelze vinit z porušení právních povinností. V odůvodnění prvostupňového správního rozhodnutí je uveden závěr, že současná alokace aktiv není relevantní z hlediska informace o zamýšleném retailovém investorovi a cílovém trhu, které je nezbytné vztáhnout k investiční strategii, kterou se žalobkyně smluvně zavázala dodržovat po celou dobu trvání pojištění a po celou dobu trvání produktů. Tento konkrétní závěr žalobkyně žalobním bodem nijak nezpochybnila, jedná se o logické hodnocení jejího jednání, a soud tak na něj odkazuje. Z tohoto závěru jasně vyplývá, že není podstatné, že žalobkyně v příslušném období některé fondy nenabízela, ale že se zavázala ke smluvní strategii, v níž musela i v tomto období postupovat. Ač tak distribuci fondů pozastavila, stále musela pokračovat v jednání, k němuž se zavázala, proto i v tomto období právní povinnost porušila svým jednáním z již uzavřených smluv, které v tomto období muselo probíhat.

[45] Ohledně prezentace nákladů soud nesouhlasí s tím, že žalobkyně tabulkou, kterou pojala i do žaloby, sdělila informaci o veškerých nákladech spojených s investicí, a to konkrétně u každé z investic. Pokud tuto informaci žalobkyně neuváděla a odkazuje na informace uvedené v generickém KID (tedy ne u každé z investic), pak tuto povinnost nesplnila, neboť takový odkaz nemůže být dostatečný. Uvedení této informace podle názoru soudu usnadňuje informovanost zákazníka a odpovídá právní povinnosti podle ust. § 14 odst. 1 písm. d) nařízení RTS. Skutečnost, že by žalobkyně tuto informaci konkrétně u každé z investic uváděla, v žalobě ani netvrdí. Poukaz na nedostatek materiální stránky přestupku soud nepovažuje za důvodný, neboť podle názoru soudu právě konkrétní uvedení této informace u každé z investic je jedním z cílů nařízení RTS a ochrany investora.

[46] V dalším žalobním bodě žalobkyně napadá závěr žalované týkající se kontroly distribuční sítě. Žalobkyně nejprve namítá, že evropská legislativa nepožaduje tak

rozsáhlou úpravu pravidel kontroly distribuce. Tato část žalobního bodu je natolik obecná, že se k ní soud nebude nijak konkrétně vyjadřovat, a pouze odkazuje na předchozí část odůvodnění rozsudku a poukazuje na zákonné oprávnění žalované k dohledu nad žalobkyní.

[47] Dále, rovněž značně obecně, uvádí, že výtky k jejímu kontrolnímu systému neměly oporu v ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ.

[48] Podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ: „*Pojišťovna, zajišťovna, samostatný zprostředkovatel přiměřeně povaze, rozsahu a složitosti své činnosti zavede, udržuje a uplatňuje (a) pravidla kontroly činnosti svých pracovníků a vázaných zástupců a jejich pracovníků, v případě pojišťovny nebo zajišťovny též samostatných zprostředkovatelů a doplňkových pojišťovacích zprostředkovatelů a jejich pracovníků, zejména se zaměřením na kontrolu řádného dodržování pravidel jednání stanovených tímto zákonem, jinými právními předpisy v rozsahu, v jakém se vztahují k distribuci pojištění nebo zajištění, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie v oblasti distribuce pojištění, a kontrolu řádného provozování činnosti,...*“.

[49] Konkrétněji uvádí ke kontrole pouze se zaměřením na investiční část pojištění, že kontrolu prováděla s ohledem na produkt, jehož hlavní složkou je investiční složka, a nikoliv další skutečnosti, které má kontrolovat žalovaná. Soud s takto redukovaným výkladem povinností žalobkyně podle ust. § 48 ZDPZ nesouhlasí, neboť toto ustanovení stanoví jednoznačně nutnost kontroly řádného provozování distribuce pojištění. Takto stanovená povinnost zavazuje žalobkyni k vypracování dostatečné kontroly ve všech otázkách, které se distribuce pojištění týkají, nikoliv pouze některých aspektů, které žalobkyně považuje za určující, když navíc v tomto případě touto určující složkou nebyla pouze investiční složka pojištění, ale i nezvyklý institut v pojistné části produktů (způsob výpočtu pojistného u bonusu za přežití, uzavření smlouvy na dobu neurčitou, způsob přepočtu podílových jednotek). Tuto svou povinnost nemůže přenášet na žalovanou, která rovněž má kontrolní pravomoci a může je uplatňovat. Stále však tato povinnost náleží rovněž žalobkyni, která při značné komplexnosti nabízených produktů měla vypracovat kompletní systém kontroly se zaměřením na všechny aspekty této činnosti.

[50] V další části týkající se opatření na zprostředkovateli nezávislých, který umožní ověření, zda je produkt pro zákazníka vhodný, považuje žalobkyně za formální, když tyto okolnosti fakticky kontrolovala. Taková faktická činnost však podle názoru soudu nestačí, a žalobkyně měla za povinnost tato pravidla zavést a důsledně je kontrolovat. Podle názoru soudu toto stanovení kryje široce pojatá povinnost podle ust. § 48 odst. 1 písm. a) ZDPZ, přičemž souvisí s předchozí částí tohoto žalobního bodu. Žalobkyně zanedbala kontrolu vyšší stornovosti smluv, nestanovila možnost kontaktování pojistníků a další systémy nápravy. Podle názoru soudu se rozhodně nejedná o formální vyžadování povinností žalobkyně, ale legitimní požadavek na stanovení takových pravidel kontroly, které budou dostatečně účinné, a zejména která budou odpovídat složitosti činnosti žalobkyně, což je zákonný požadavek. Ten podle názoru žalobkyně nesplnila, když nabízela shora uvedené vysoce nestandardní pojistné produkty.

[51] V poslední části tohoto žalobního bodu žalobkyně znovu poukazuje na to, že nemohla do svých vnitřních předpisů zapracovat všechna možná porušení právních předpisů. Tato část žalobního bodu je velice obecná a bez většího vztahu k napadenému rozhodnutí – je pochopitelné, že žádný obecný předpis nemůže vždy reagovat na všechny možné myslitelné situace. To však nezabavuje žalobkyni odpovědnosti pro vypracování systému kontroly, který bude řádný a který na typově možné situace bude reagovat. Pokud žalobkyně takový systém kontroly považuje za neadekvátní (aniž by přesně v žalobě uvedla, v čem by tato neadekvátnost měla spočívat), nemůže zodpovědně na trhu působit a musí si být vědoma případné sankce za nesplnění této své povinnosti.

[52] Žalobkyně dále v tomto žalobním bodě namítá, že úřední sdělení České národní banky ze dne 21. ledna 2014 nemá charakter právního předpisu. To však nikdo v odůvodnění rozhodnutí neuvádí a nikde z toho nevychází. V dané věci jsou hlavní povinnosti žalobkyně na úseku kontroly stanoveny v ust. § 48 ZDPZ, na které soud odkazuje, a které byly ve vztahu k žalobkyni hodnoceny, přičemž tato ustanovení pokrývají zjištěné nedostatky, které byly uvedeny ve skutkové větě a za něž byla žalobkyně potrestána.

[53] V tomto žalobním bodě dále žalobkyně znovu opakuje, že žalovaná neměla pravomoc hodnotit její kontrolní systém s ohledem na postavení žalobkyně jako pojišťovny. Tuto námitku soud již vypořádal, a proto odkazuje na své hodnocení shora, kdy tuto žalobní námitku považoval za nedůvodnou.

[54] V dalším žalobním bodě žalobkyně nesouhlasí s hodnocením nedodržování pravidel při distribuci pojistných produktů, přičemž polemizuje s tím, co obsahoval formulář prohlášení o vhodnosti. V tomto směru je nutné poukázat na to, že se jednalo o formulář, který vytvořila žalobkyně a dále jej používala, proto musí být odpovědná za jeho obsah a množství a kvalitu informací, které tímto formulářem získala, byť vyplnění formuláře činil jiný subjekt. V žalobě žalobkyně uvádí, že formulář nemá ambici řídit zprostředkovatelskou síť, aby si plnila české vnitrostátní povinnosti, ale jen aby poskytoval žalobkyni důkaz o tom, že se pojištění distribuuje v souladu s cíli a charakteristikami zákazníků. Žalobkyně musí dodržovat své povinnosti podle ust. § 78 ZDPZ, a proto musí pracovat s takovými formuláři, které splnění této povinnosti garantují (v daném případě se konkrétně jedná o radu, jak i uvádí žalobkyně v žalobě). Pokud žalobkyní vytvořený formulář poskytnutí této rady umožní paušálně odmítnout, pak se soud shoduje s žalovanou, že žalobkyně své povinnosti porušila, a to nikoliv tím, že by si pro své potřeby vytvořila formulář (to je na jejím uvážení), ale tím, že v něm tuto možnost připustila. Tím, že žalobkyně takový formulář vytvořila, ale rovněž z něj vycházela při testu vhodnosti, nese odpovědnost za informace a postup, který podle tohoto formuláře následoval.

[55] Pokud žalobkyně namítá, že fondy, které považovala žalovaná za nevhodné, přestala v průběhu správního řízení nabízet, pak tato samotná okolnost nemůže mít vliv na její odpovědnost. Závěrem tak soud uvádí, že tvrzení žalobkyně v této části žalobního bodu o tom, že formulář sloužil pouze pro její kontrolní účely, a tím tak nemůže založit odpovědnost za spáchání přestupku, považuje za nedůvodné, neboť žalobkyně vytvořením tohoto formuláře prováděla test vhodnosti (nic jiného v řízení nevyšlo najevo a žalobkyně

to ani netvrdí), a tím, že umožnila paušální odmítnutí poskytnutí informací, tak umožnila faktické neprovedení tohoto testu (resp. vytvořila způsob pro snadné obcházení této zákonné povinnosti), proto je za takové jednání odpovědná.

[56] V další části tohoto žalobního bodu žalobkyně napadá naplnění skutkové podstaty ohledně poskytnutí rady před uzavřením rezervotvorného pojištění, když její poskytnutí zákazník znemožní, což považuje za rozporné s cíli IDD (odkazuje na čl. 30 odst. 2 IDD a čl. 17 odst. 1 IBIPs). V posuzované věci soud uvádí, že žalobkyně nebyla potrestána za to, že by jí ze strany zákazníků nebyly poskytnuty informace, ale že její formulář umožňoval paušálně informace odepřít, a tím došlo k neposkytnutí rady. Tato povinnost je přímo žalobkyni uložena ust. § 90 odst. 4 ZDPZ, a proto ji musí splnit. Pokud žalobkyně v tomto žalobním bodu poukazuje na ust. § 78, 85 písm. g) ZDPZ, pak tato ustanovení přímo tuto situaci neřeší, a je nutné vycházet z povinnosti stanovené v ust. § 90 odst. 4. Podle názoru soudu žalobkyně nebyla potrestána za obecné tvrzení, zda a jak je možné uzavřít pojištění bez poskytnutí rady, jak velmi obecně uvádí v žalobě, ale za to, že žalobkyní vytvořený formulář takovou možnost připustil, a tím umožnil obcházení této zákonné povinnosti a vytvořil k tomu faktické předpoklady. Tím byla naplněna skutková podstata přestupku podle ust. § 114 odst. 1 písm. l) ZDPZ. Tato povinnost je stanovena zákonem, takže odkaz na praxi žalované (její FAQ) od 27. 9. 2019 nemá na posouzení této povinnosti vliv, neboť se jedná pouze o výklad zákona. Stejně jako v předchozí části tohoto žalobního bodu soud opakuje, že žalobkyně byla potrestána za to, že vytvořila formulář, který umožňoval paušální odepření informací, které je ze zákona povinné, nikoliv za to, že by některý ze zákazníků některé informace ze své vůle neposkytl. Proto rozebírání různých situací, které se přímo nevážou k takto vymezenému skutkovému ději, soud nemá při posouzení věci za podstatné, neboť konstituují stav, za nějž žalobkyně potrestána nebyla. Proto obecnější závěr při výkladu právní normy soudu nepřísluší, neboť se netýká předmětu věci, v němž byla podána žaloba.

[57] V poslední části žaloby žalobkyně napadá výši uložené pokuty. V první části tohoto žalobního bodu žalobkyně opakuje svou argumentaci ohledně pravomoci žalované uložit pokutu, tento žalobní bod soud již vypořádal a odkazuje tak na odůvodnění tohoto rozsudku k tomuto žalobnímu bodu.

[58] V další části žaloby pak žalobkyně poukazuje na obecně známé judikáty, které se týkají individualizace určení pokuty (nebo obecněji trestu). O těchto rozhodnutích není žádný spor, jejich závěry jsou uvedeny pouze v obecné rovině, proto se k nim stěží může soud konkrétněji vyjadřovat. Totéž platí i o citaci zákonných ustanovení ze zákona o přestupcích.

[59] Poněkud konkrétněji žalobkyně uvádí, že spatřuje rozpor v hodnocení uložené pokuty jako preventivní a represivní. Tak tomu podle odůvodnění jak prvostupňového, tak i napadeného rozhodnutí, zjevně není, neboť z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí plyne, že byla hodnocena výše sankce (0,72 % zákonné sazby), kdy vzhledem k ukončení činnosti žalobkyně na území České republiky sankce plní již jen represivní, nikoliv preventivní funkci, preventivní funkce sankce je pak zmíněna obecně v odůvodnění dříve, a vztahuje se k jinému posouzení funkce sankce (ve vztahu ke všem subjektům pojistného trhu). Žalovaný pak v odůvodnění uvádí, že funkce sankce je jak

preventivní, tak represivní. Na tomto závěru soud nic rozporného ani nelogického nevidí. Argumentace žalobkyně v žalobě, že s tímto posouzením nesouhlasí, tak je bez dalšího pouze jejím názorem.

[60] V dalších částech žaloby žalobkyně vytrhuje jednotlivosti z odůvodnění a bez dalšího tvrzení uvádí, že některé aspekty nejsou odůvodněné. Soud proto při značné obecnosti této části žaloby odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, když uvádí, že odůvodnění správního rozhodnutí musí tvořit logický celek a nemusí reagovat každou jednotlivostí na námitky účastníka řízení, pokud ty nejsou důvodné.

[61] Pokud žalobkyně velmi obecně namítá, že není patrné, co vedlo žalovanou k závěru o polehčujících okolnostech a o možnosti projednání věci, pak soud uvádí, že z odůvodnění správních rozhodnutí plyne dostatečný a konkrétní závěr, jaké okolnosti byly vzaty za polehčující, stejně jako to, proč nepostačí pouze projednání věci. Soud tak na tyto části odůvodnění odkazuje.

[62] Pokud napadá žalobkyně úvahy o povaze a závažnosti přestupku, pak nejprve pouze obecně vymezuje, o co se jedná, což není předmětem sporu, konkrétněji namítá, že se žalovaná omezila pouze na popis objektu, což považuje za nedostatek posouzení závažnosti jednání. To posouzeno bylo, soud odkazuje na celkové odůvodnění pokuty, kde míra závažnosti hodnocena byla. Právní závěr, že závažnost deliktu je určována mj. i objektem chráněného zájmu, je obecně přijímané stanovisko, žalobkyně neuvádí, co konkrétně by na něm mělo být nezákonného. Soud nesouhlasí ani s tím, že by žalovaná rezignovala na individuální posouzení významu a rozsahu následku přestupku, když poukázala na zákonnou sazbu pokuty. Tento postup je standardní při trestání, neboť zohledňuje společenskou nebezpečnost jednání. Pokud žalobkyně uvádí, že rozsah nedostatků bylo možné kvantifikovat, pak vůbec neuvádí, jak by to u tohoto typu deliktu mělo být provedeno a co by se mělo kvantifikovat. Soud souhlasí s žalovanou, že se jedná o ohrožovací delikt, kdy vyčíslení konkrétní škody či újmy není z povahy tohoto deliktu možné. Pokud žalobkyně uvádí, že při uložení pokuty měly být vzaty na zřetel širší souvislosti, pak tato část žalobního bodu není příliš srozumitelná, a spíše působí dojmem, že uložená pokuta měla být hodnocena v rámci evropského podnikání žalobkyně, což však s ohledem na hodnocení jejích majetkových poměrů provedeno bylo, což v další části žaloby žalobkyně zase rozporuje. Žaloba je v této části značně rozporná a dosti obecná, proto soud pouze obecně uvádí, že žalovaná uložila pokutu v zákonné sazbě a tu odůvodnila.

[63] Pokud žalobkyně namítá, že není uvedeno, zda délka doby, kdy trvalo protiprávní jednání, je výslovně hodnocena jako okolnost přitěžující či polehčující, soud uvádí, že tato část žalobního bodu je pro něj nesrozumitelná – byla hodnocena doba jednání a soudu není jasné, co a s čím by se tato doba měla porovnávat, aby byla přitěžující či polehčující okolností. Žalobkyně dále uvádí svůj názor, že účinek protiprávního jednání nebyl tak závažný. To soud bere jako pochopitelný názor žalobkyně, nicméně odkazuje na odůvodnění rozhodnutí, kde je konkrétně uvedeno, proč a z jakých důvodů bylo přistoupeno k potrestání žalobkyně.

[64] Pokud žalobkyně uvádí, že nesouhlasí s tím, že bylo přihlédnuto k jejím majetkovým poměrům v rámci působení právnické osoby, a nikoliv pouze české pobočky, pak tuto část žaloby, která je velice obecná a nenabízí žádnou argumentaci, hodnotí jako nedůvodnou. Potrestána byla jako subjekt žalobkyně, která se protiprávního jednání dopustila. Soudu není příliš jasné, proč by měla být trestána jiná osoba, či pouze organizační část žalobkyně, když ta ani v žalobě neuvádí, o jakou její pobočku a jakou právní formu by se mělo jednat, a kdo se tedy protiprávního jednání dopustil.

[65] K návrhu na moderaci pokuty soud uvádí, že ten je formulován natolik obecně, že vůbec neposkytuje možnost soudu k nějakému posouzení podle ust. § 78 odst. 2 s.ř.s., přičemž většinou opakuje (v replice) námitky proti výši pokuty, které soud posuzoval shora. Při této obecnosti tak soud odkazuje na odůvodnění správních rozhodnutí, z nichž neplyne, že by pokuta byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši.

[66] Pro úplnost soud uvádí, že neshledal důvod předložit předběžnou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie, neboť formulace otázky, kterou žalobkyně navrhuje předložit, se netýká podstaty zde posuzované věci (soud znovu opakuje, že žalobkyně nebyla potrestána za to, že by jí zákazník neposkytl příslušné informace, ale že umožnila paušálně tyto informace odmítnout).

[67] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[68] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[69] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 19. října 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu